

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lauacrum concencie omnibus sacerdotibus perutile

Jacobus <de Gruytrode>

[Leipzig], 1495

Capitulum .xiiij. De diffrencia inter sacerdotium noui et veteris
testame[n]ti

urn:nbn:de:hbz:466:1-30750

Solum

liij.

bra anteriora ei ostēdit et dixit pulchra ne tibi victor. **A**ille
ait Imo p̄ oibus mlrib⁹ q̄s vnq̄ vidi. **A** illa dixit. **C**ōspice
me etiā retro et mori v̄tē sibi dorsus. **E**t ecce pl̄ca fuit v̄m̄b⁹
et verore. vt ferre nō posset. **E**t ille questuit que nā eēt. **R**ndit
ego suz mūd⁹. et sic facio fūicib⁹ m̄hi. **I**n hoc secl̄o eis bñ
facio. et tandē p̄ mortē vermes ip̄is m̄strabo. et oēm fetorē
ac penā infernalē eternaliter. **E**t post statū vertebat se iste
canōic⁹ ab amore mulier⁹ et toti⁹ criminosi seculi ad tē su
uz. **U**n̄ **A**ugu. **D** amatores mūdi nō est requies vbi queri-
tis beāz vitā in regiōe mortis. **N**ā q̄ amat mūdū amat tra-
ditōrē suū. **N**ā mūd⁹ dyabolo dicit hoc x̄bū qd̄ iudas in-
tr̄is dixit. **Q**uēcūq̄ osenlar⁹ fuero cū aliq̄ dignitate aut p̄
speritate ip̄e ē que trado vobis. tenete eū et ducite eū caute.
ne a mittatis eū aliq̄ molestia aut tribulatōe. qz veraco dat
intellectū. et facit uerti ad deū. **N**ā mlr dulcit recipit puez
Et cū dolore parit eū. **S**ic tu o mi frater cū valida dulciter
dormis et gaudēter. **S**z extrēa hui⁹ gaudij luce⁹ occupabit
Et qz tibi plura scripsi exēpla d̄ doctorib⁹ mḡtis canonicis
et plebāis. **E**t quicūqz se a via mala et dāpnosa v̄t̄it apud
deū grāz mori inuenit. **S**z q̄ in malicia sua vsqz i finē suū p̄
seuerauerit penā durissimā et eternā accipiet. **E**lige ergo se
cūdū tuā volūtate qd̄cūqz volueris. **A**ut cū tua valida p̄
seueratiā et iuenies penā durissimā. **A**ut vite emēdatōez et
recipies diuinā et eternā solatōez. **E**t hec de capitulo. xiiij.

Differentia inter sacerdotium noui et veteris
testamenti.**C**apitulum. xiiij

Et quedam differentia inter sacerdotium noui et
veteris testamenti. **N**ā sacerdotiū leuiticū non di-
cebat regale. **U**n̄ in veteri testamēto regnū. erat quasi p̄ se
substantm. sacerdotiū quasi ad iacens. i. adiectm. **I**n nouo
autē testamēto sacerdotiū ponit̄ econtrario substantiue et re-
gnū adiectiue. hoc ē dicere. **R**egnū in veteri testamento
erat digni⁹ et eminenti⁹ q̄ sacerdotium. **A**ntē omnes sacer

Capitulum

rlii.

doctores sicut legem suberant regibus. In nouo autem testamento
eo sacerdotium id est dignitas apostolica siue papalis dignitas
est imperiali dignitate. In huius rei signum papa habet
coronare imperatorem cum suis pedibus. Et ratio huius est quod
sacerdotium veteris testamenti erat transitorium. sed iam ad
experientiam patet. quod iam nullum habent iudei sacerdotem
Nostrum autem sacerdotium stabit in eternum. Unde Danielis
iiiij. Cum veniet sanctus sanctorum cessabit unctio vestra. Unde
apostolus ad Hebræos. viij. Plures facti sunt sacerdotes sicut lege
eo quod morte prohiberent permanere. Iesus autem eo quod maneat
in eternum sempiternum huius sacerdotium. Dignitas autem regia non
manet in eternum. Imo et character sacerdotum manet in eternum
quod per mortem non delet. Unde si sacerdos noui testamenti moreretur.
et resurgeret verus esset sacerdos ut et ante. non autem sic de sacerdotibus
veteris testamenti. **N**otandum quod primum sacerdotium
fuit regale in Melchisedech qui fuit rex et sacerdos. **S**ecundum fuit in
Aaron. **T**ertium fuit in Christo iterum regale quod rex spiritus fuit.
sed est factus sacerdos quando carnes assumpsit et se in sacrificium obtulit deo patri.
Sed sacerdotium nostrum a christo est translatum in sanctum petrum dicente domino
Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. **M**ath. xvi. **I**te de ordinatione
apostolorum ad sacerdotium nihil vel modicum habet. sed de sancto petro certum habet
quod antiochie missam celebrauit. **S**ed potuit apostolus sufficere per ordinationem eorum quod est a domino
in vltima cena dictum. videlicet **H**oc facite in meam commemorationem.
ubi omnes apostolos ordinauit in sacerdotes et in episcopos. et dedit eis et suis sequentibus potestatem consecrandi sacramentum
eucharistie. **D**e eodem. di. ij. **N**am in primitiua ecclesia sine solennitate ordinationis ad sacerdotium sunt promoti. ut habet.
di. lxxi. **S**ed tamen quod deficit in alijs ordinibus hoc impleuit magna eorum sanctitas.
multo enim maior fuit tunc sanctitas. sicut adhuc istis episcopis est in aliquibus laicis. immo
heuius magis quam in aliquibus episcopis. **D**icit enim Gregorius. quod clericus in

sacris ordinib⁹ cōstitut⁹ pl⁹ peccat in cōcupiscēdo q̄ laic⁹
i cognoscēdo. Qui viderit. Diffēcia em magna ē inter pec-
catū sacerdotis 7 ppli. qz sacerdos nō dē peccare p ignorā-
tia nō em lz ei mādāta dēi ignorare. in pplō aut sec⁹ est. Et
itē meli⁹ ē s̄m Augu. spūlia penit⁹ obmittere q̄ indigne
tractare. Idē ait. Nihil ē in hac vita 7 maxie i hoc tpe dif-
ficius aliis laborios⁹ piculos⁹ q̄ ep̄m sine sacerdotis esse
officio. S; apud dēū nihil beati⁹ si eodē modo militet quo
noster iuber impator. xl. di. S; qz nō sit itē multa scandali-
zantē in eoz vita criminosa et p consequēs act⁹ eoz spūit
sz missas 7 p̄dicatōes 7 alios act⁹ sacerdotij 7 parochiales
Sicut in exēplo legitur de quodā laico. **N**ā erat quidā
presbiter qui p̄fuit vni prochie satis populose q̄ erat valde
criminoſe vite. 7 multū scādaloſ⁹ in plebe. quidā aut laicus
nunq̄ voluit interesse missē sue p̄ter ei⁹ lubricā vitā. 7 non
credebat ip̄m rectas missas celebrāre. Qui dū infestuitate
in cāpo sol⁹ ābularet. plebano suo tūc t̄pis in ecclia missas
celebrāte venit a casu ad quedā fontē fluētē quo visu cepit
bibere modicū 7 placuit sibi aqua vltra modū i gustu 7 vi-
bere. 7 quāto pl⁹ bibebat de tanto plus delectabat ampli⁹ bi-
bere. Et trāsivit ip̄e volēs vidēre eius originē. Et cū sic tran-
siret apparuit ei quidā hō senex et venerabilis. qui dixit ei.
Cur cū alijs xp̄ianis ad audiēdū diuinū officiū nō es hodie
isto sc̄to die in ecclia. Qui ait vere dñe noster pleban⁹ tam
enormē vitā ducit. quod nō credo ip̄m mūdās missas 7 de-
o placētes posse celebrare. Ad quē senex. Et ad hic op̄aris.
Respondit laic⁹. Dñe ego quero originē hui⁹ fontis fluētis
Nā meliorē aquā in dieb⁹ vite mee nūq̄ gustavi 7 ei⁹ cla-
ritati nūq̄ siles vidi. Tūc senex duxit eū ad originē. Et flux-
it fons iste de ore canis mortui 7 etiā fetidissimi. Vidēs hoc
laic⁹ 7 expauēs putabat se mortem bibisse. Cui senex. Nōlī
timere nullā em molestiā generabit aqua ista quā tu bibisti
qz suauissima 7 sanissima ē q̄uis fluat p os cāi mortui 7 se

ssimi. **S**ic simile accipe de verbo dei quod tibi tuus plebanus nephadissim⁹ predicando et de missa eius. nullū illoꝝ coinquinat de vita sua turpissima. bona ē doctrina ei⁹. sancta em̄ est missa eius. qui si malus est sibi malus est non tibi. Vita eius nō coinquinat officiū qđ sibi de⁹ recessit ad utilitatē oīm vestꝝ. **F**ideliter ergo studeas interesse ei⁹ predicatōibus et missis. **S**ūq̄ em̄ inquinamēta clericōꝝ coinquinare pnt factā altaris. **Q**uim facti nō mntat vita mīstri. **E**t his dictis sener euauit. **L**aicus vero ad ecclesiā rediēs et suum erroꝝ corā oīb⁹ in ecclia cōfitēs. **P**resbiter nouo auditu miraculo se emēdauit. sicut et laic⁹. **S**ed oritur hic questio. **C**ur p os canis mortui et nō alteri⁹ aialis talis dulcis aī emanauit. **R**ndet q̄ sepe in scripturis sacerdotes canib⁹ cōpanf. **N**ā sicut in esne quattuor bona sunt iuxta hos xps. **I**n cane bis bina sūt ligua medicia. **N**aris odorat⁹ amor integer atq̄ latrat⁹. **S**ic etiā sacerdotes ydonei circa curā aīaz et solliciti in officio predicatōis et pnie q̄tuor has p̄rietates sicut dnt obseruare. **P**riō q̄ sūt i ligua medici. mulcedo videlicet et ligēdo vulnera petōꝝ. **I**n duriciā lenit̄ interrogāda petā hoīm. **I**n infundēdo oleo iā vinū. **I**n predicatōe iā in cōfessionē. **N**ā diuersis morbis diuersa sunt adhibēda medicamēta. **N**ā vlnera siue vlcera que canis labit siue legit cui⁹ curant. **S**ecđo sicut canis p odorē nariū vulpē vel leporē aut aliā ferā querit et iuenit. **S**ic sacerdos more canū d̄z inquirere vulpias pueritates hereticōꝝ et alia plurima occulta hoīm i venditōib⁹ et emptōib⁹ diuersis mercatorū et alioꝝ hoīm fraudes et neq̄cias. et eos inducere ad agēdū pniāz et ne desperēt d̄ mīa dei qm̄ bon⁹ ē de⁹. **T**ertō sicut canis fidelissimū aial esse dē. qz p dño suo et familia sua et pecorib⁹ dñi sui tra malos hoīes et etiaz lupos vitā suā piculose ponit. **S**ic et sacerdos p̄fide catholica et salute aīaz n̄ solū prochtaliū suoꝝ verū etiā oīm fidelīū christianōꝝ vitā ei⁹ exponere d̄z audacter iuxta dñi verba

Colum

lvi.

Bonus pastor animam suam id est vitam ponit pro ouibus suis.
Item Iohan. ait in canonica sua. Sicut christus animas suas
pro nobis posuit ita et nos debemus animas pro fratribus ponere.
¶ Quarto et ultimo sicut canis suo latratu fures prodit et
thesaurum domini sui ipso tollere non permittit. Sic sacerdos fidelis
canis. et custos thesauri celestis regis animas nostras pro quibus
mortuus est deus et homo rex celestis patrie. de latratu suo id est
pro predicacione sua et orationem fideliter repellere omnes infidias su-
rum. id est demonum. ne talem nobilium thesaurum vitelicium animas nostras
ad ymaginem et similitudinem celestis regis creatas. pro suas
fallacias seducat et secum ad infernum trahat. Ne tibi dica-
tur illud. ysaie. vi. Canes muti non valentes latrare. id est presbi-
teri desides et ignari nescientes dei verbis predicare et permit-
tentes lupos infernales oues. id est animas fidelium christianorum
auferre. O mi germane attende diligenter. quid scriptura di-
cat et fac sicut bonus pastor. et vigila super gregem tuam ver-
bo dei et sacra eruditione secundum tuam scienciam a deo tibi da-
tam. et de coram et confirmam tuam doctrinam bono exemplo et
conuersatione sancta et casta. ne pro plus tuis tibi dicere habe-
at propter tuam validam. O medice cura te ipsum. Et eice pri-
mo trabem magnam de oculo tuo. id est malam illam validam
eice primo de domo tua tuoque latere ac mensa. Et tunc veni-
tis eice a nobis quod viciosus es. Nam valde turpe est doctore
cum culpa redarguit ipsum. Et hoc de. xiiii. capitulo.

¶ An publicis criminosis sacerdotibus sit reuerencia
exhibenda

¶ Capitulum. xv.

Queritur verum publicis criminosis et malis sacerdo-
tibus debeatur exhiberi honor et reuerencia. Cum
tamen sapientie. xxviii. dicitur. Qui sibi ipsi malus
cui bonus. Et secundum philosophum soli boni et virtuosus honorandi sunt. Sed
in oppositum est quod idem philosophus dicit honor non est in honorato.
sed in honorate ¶ Itaque sacerdos est vicarius christi. et quis malus